

FESTIVAL

midis

MINIMES

ÉTÉ/ZOMER 2023

25.08

PROGRAMME DU JOUR
PROGRAMMA VAN DE DAG

Alfred Desenclos

(1912-1971)

Quatuor pour saxophones / Saxofoonkwartet

Allegro non troppo

Andante

Poco largo, ma risoluto

Joseph Jongen

(1873-1953)

Quatuor en forme rapsodique libre, op. 122

Astor Piazzolla

(1921-1992)

Four for tango (transcription pour quatuor de saxophones de Claude Voirpy / transcriptie voor saxofoonkwartet van Claude Voirpy)

IGRA QUARTET

Vadim Tkachuk

saxophone soprano | sopraansaxofoon

Gabriel Dias

saxophone alto | altsaxofoon

Jurij Bregar

saxophone ténor | tenorsaxofoon

Michał Nowak

saxophone baryton | baritonsaxofoon

.....
**PROCHAIN CONCERT
VOLGEND CONCERT**

28.08

Marie Remandet

soprano / sopraan

ENSEMBLE LA FRANÇAISE

—
Jean-Joseph Mouret

(1682-1738)

Motets

Airs à danser

Second concert de chambre

COMMENTAIRE

Le saxophone est une invention belge, due à Adolphe Sax, et breveté à Paris en 1848. Salué par rien moins qu'Hector Berlioz, l'instrument se répandit lentement – souvent à titre de curiosité – dans le répertoire de la musique savante, avant de connaître un engouement spectaculaire dans le domaine du jazz au XXe siècle. Il a cependant acquis un répertoire propre au fil des ans, en formations diverses. Celle du quatuor de saxophones, particulièrement séduisante, présente l'avantage de pouvoir s'approprier, en plus de son répertoire original, de nombreuses transcriptions, dont notamment la musique d'orgue de Johann Sebastian Bach.

Né dans le Nord et mort à Paris, Alfred Desenclos, pianiste de formation, fut Grand Prix de Rome pendant la guerre en 1942, avant de diriger le Conservatoire de Roubaix. Ami d'Arthur Honegger dont il ne partage pas toujours les choix esthétiques, il se définit lui-même comme un romantique tardif ce dont témoigne sa musique aux harmonies bien sages et où prédomine l'élément mélodique, soigneusement à l'écart des principales évolutions de son siècle, ce qui n'empêche pas d'y trouver des qualités de sincérité et de profondeur appréciables. Il semble aussi avoir été influencé par le jazz, ce qui transparaît dans son quatuor de saxophone, composé en 1964, une de ses œuvres LE plus souvent jouées et maintes fois enregistrée.

Né à Liège en 1873 et mort à Sart-lez-Spa en 1953, Joseph Jongen fit ses études musicales au Conservatoire de Liège où il se fit surtout remarquer par ses dons d'improvisation à l'orgue. Prix de Rome en 1897, il voyage ensuite dans divers pays d'Europe et rencontre notamment Richard Strauss. Il se réfugie à Londres pendant la Première Guerre mondiale.

De retour en Belgique, il occupe différents postes : professeur aux conservatoires de Liège puis de Bruxelles, dont il devient aussi directeur, puis directeur artistique de la Société des Concerts spirituels. Son œuvre comprend des pièces symphoniques, de la musique sacrée, mais surtout de la musique de chambre. Influencé d'abord par Richard Strauss puis par l'impressionnisme français de Gabriel Fauré, avec qui il partage une certaine distinction et le goût des harmonies complexes, il évolue à l'écart des révolutions esthétiques de son siècle. Conscient des limites de son style, il se pose de graves questions sur l'avenir de sa musique lorsqu'il entend Stravinsky, Prokofiev ou Schönberg. L'opus 122 date de 1942, dans la veine néoclassique qui caractérise ses dernières années.

Astor Piazzolla est né en Argentine mais émigra très tôt à New York où il se perfectionna tant aux pratiques du jazz que de la musique classique. Retourné en Argentine comme bandonéoniste, il apprit la composition auprès de Ginastera, et suivit également à Paris les cours de Nadia Boulanger. Il fonda ensuite son propre orchestre, *Quintetto Nuevo Tango* avec lequel il proposa une musique plus libre, qui offensait les puristes du tango traditionnel par sa flexibilité rythmique et ses audaces harmoniques. *Four for Tango* est à l'origine un quatuor à cordes, œuvre tardive composée en 1988 pour les musiciens du quatuor Kronos, basés à San Francisco.

Claude Jottrand

BIOGRAPHIE

Igra Quartet

Vadim Tkachuk est né en Russie dans une petite ville sibérienne appelée Nyagan. A 6 ans, il commence l'étude de la musique à l'école de musique locale dans la classe de clarinette. Un an plus tard, il commence le saxophone et déménage à Yekaterinburg avec sa famille, où il poursuit ses études dans une nouvelle école de musique. À partir de 12 ans, il participe à des concours de différents niveaux (local, régional, national et international). À l'âge de 13 ans, il remporte le Premier prix du concours Golden Saxophone Competition, tenu à Kiev, en Ukraine, en 2017. À partir de ce moment, il décide de connecter sa vie avec la musique. À l'âge de 14 ans, il entame ses études au Collège de musique de l'Oural et multiplie les compétitions. Lors d'une d'elles, il reçoit une invitation pour étudier au Conservatoire Royal d'Anvers (dans la classe du Hans de Jong) qu'il accepte. En 2019, il déménage à Anvers et commence ses études au RCA. Après avoir terminé son bachelor, il a postulé pour continuer ses études au Conservatoire de Bruxelles dans la classe de Simon Diricq où il étudie actuellement.

Gabriel Dias est né au Portugal dans une petite ville appelée Guimarães, dans le nord du Portugal. Il a commencé à étudier la musique à l'école de musique locale de Guimarães à l'âge de 11 ans. Deux ans plus tard, il a commencé le saxophone à l'école professionnelle ARTAVE. Gabriel a participé à plusieurs master classes avec des professeurs prestigieux, tels que Mariano García, Antonio Felipe Belajar et Claude Delangle, entre autres. En 2021, Gabriel a été accepté au Conservatoire Royal de Bruxelles dans la classe de Simon Diricq, où il étudie actuellement.

Jurij Bregar est né le 18 novembre 2000 à Ljubljana. Il a commencé sa carrière musicale au saxophone à l'âge de six ans avec le professeur Lev Pupis à l'école OE Glasbena de Ljubljana. Après avoir terminé son éducation primaire, il a poursuivi son parcours au Conservatoire de musique et de ballet de Ljubljana. Pendant les deux premières années, il a travaillé sous la tutelle du professeur Matjaž Drevenšek, et les deux années restantes du lycée avec le professeur Jan Gričar. Ce dernier l'a aidé à poursuivre sa formation au Conservatoire royal de Bruxelles sous la tutelle de Simon Diricq et Pascal Bonnet. En 2022, il a obtenu avec succès un diplôme de bachelor et poursuit actuellement un master. Jurij a participé à de nombreux festivals de musique et concerts. Il a partagé la scène avec des musiciens de renommée mondiale et s'est présenté aussi bien en tant que soliste qu'en tant que membre d'un groupe de chambre. Il participe régulièrement à des masterclasses avec des musiciens reconnus en Europe.

Michał Nowak est né en 1998 à Gostyń, en Pologne. Il étudie sous la direction de Dorota Samsel à OSM de Poznań (2012-2017) et de Christian Wirth au Conservatoire Maurice Ravel à Paris (2017-2019). De chacune de ces classes, il est sorti avec les plus hautes distinctions. Actuellement, il est élève dans la classe de Simon Diricq au Koninklijk Conservatorium Brussel.

Il est lauréat, entre autres, des concours internationaux suivants :

- Premier prix du concours international «Clarisax» à Valentiniennes, France (2013) ;
  - Premier prix du concours international de saxophone de Wrocław, en Pologne (2019).
- Il a participé à de nombreuses master classes données par des professeurs de renom, tels Claude Delangle, Vincent David, Daniel Gauthier, Arno Bornkamp et Lars Mlekusch. Il s'est également produit dans diverses salles de concert en Europe, notamment à l'Auditorium de l'Université Adam Mickiewicz à Poznań et Musée des instruments de musique à Bruxelles.

COMMENTAAR

De saxofoon werd uitgevonden door de Belg Adolphe Sax, die in 1848 in Parijs een octrooi op het instrument verkreeg. De saxofoon werd meteen enthousiast ontvangen door niemand minder dan Hector Berlioz en hij vond geleidelijk zijn weg – vaak als een curiositeit – in de klassieke muziek alvorens in de twintigste eeuw een spectaculaire vlucht te nemen met dank aan de jazz. In de loop der jaren kreeg het een eigen repertoire, in verschillende bezettingen. Die van een saxofoonkwartet is bijzonder aantrekkelijk en biedt ook het voordeel dat ze, behalve voor het originele repertoire, ook erg geschikt is voor tal van transcripties, met name van de orgelmuziek van Johann Sebastian Bach.

Alfred Desenclos werd geboren in Noord-Frankrijk en overleed in Parijs. Hij werd opgeleid als pianist en behaalde in 1942 de Grand Prix de Rome. Later werd hij directeur van het conservatorium van Roubaix. Hij was bevriend met Arthur Honegger, wiens esthetische voorkeuren hij evenwel niet altijd deelde; hij bestempelde zichzelf als een late romanticus. Dat blijkt ook uit zijn muziek, met haar ordeelkundige harmonieën en overwegend melodische karakter. Hij hield zich verre van de belangrijkste muzikale ontwikkelingen van zijn tijd, maar zijn oeuvre is er niet minder oprecht om en getuigt van een bewonderenswaardige diepgang. Hij lijkt ook te zijn beïnvloed door de jazzmuziek, zoals we kunnen vaststellen in zijn saxofoonkwartet uit 1964, een van zijn meest uitgevoerde werken, dat ook meermaals is opgenomen.

Joseph Jongen werd in 1873 geboren in Luik en stierf in 1953 in Sart-lez-Spa. Hij studeerde aan het conservatorium van Luik, waar hij vooral opviel door zijn improvisatietalent op het orgel. Nadat hij in 1897 de Prix de Rome had behaald, reisde hij door verschillende Europese landen en ontmoette daarbij onder meer Richard Strauss. Tijdens de Eerste Wereldoorlog vluchte hij naar Londen. Na zijn terugkomst in België bekleedde hij verschillende functies: hij was eerst docent aan het conservatorium van Luik en vervolgens aan dat van Brussel, waar hij ook directeur werd. Later werd hij artistiek directeur van de Société des Concerts Spirituels. Zijn oeuvre omvat symfonische werken en gewijde muziek, maar vooral ook kamermuziek. Hij werd aanvankelijk beïnvloed door Richard Strauss en later door het Franse impressionisme van Gabriel Fauré, met wie hij een zekere voornaamheid en een voorliefde voor complexe harmonieën deelde. De artistieke ontwikkelingen van zijn tijd liet hij links liggen. Hij was zich bewust van de limieten van zijn stijl en stelde zich serieuze vragen over de toekomst van zijn muziek bij het horen van Stravinsky, Prokofiev en Schoenberg. Zijn opus 122 dateert uit 1942 en is geschreven in de neoklassieke stijl die kenmerkend was voor zijn laatste jaren.

Astor Piazzolla werd geboren in Argentinië maar emigreerde al op jonge leeftijd naar New York, waar hij zijn vaardigheden in zowel jazz- als klassieke muziek perfectioneerde. Na zijn terugkeer naar Argentinië als bandoneonist studeerde hij compositie bij Ginastera. Later volgde hij ook lessen bij Nadia Boulanger in Parijs. Vervolgens richtte hij zijn eigen orkest op, het Quintetto Nuevo Tango. De vrijere muziekstijl van dat kwintet, met zijn ritmische flexibiliteit en gewaagde harmonieën, was een doorn in het oog van puristische aanhangers van de traditionele tango. *Four for Tango* was oorspronkelijk een strijkkwartet. Dit late werk schreef Piazzolla in 1988 voor het in San Francisco gevestigde Kronos Quartet.

Claude Jottrand
Vertaling: Jeroen De Keyser

BIOGRAFIE

Igra Quartet

Vadim Tkachuk werd geboren in Rusland in het Siberische stadje Nyagan. Hij begon klarinet te studeren in de plaatselijke muziekschool toen hij 6 jaar oud was. Een jaar later begon hij met saxofoon en verhuisde hij met zijn familie naar Jekaterinburg, waar hij zijn studies voortzette in een nieuwe muziekschool. Vanaf 12 jaar nam hij deel aan wedstrijden op lokaal, regionaal, nationaal en internationaal niveau. In 2017, op zijn 13de, won hij de eerste prijs op de Golden Saxophone Competition in Kiev, Oekraïne. Op dat ogenblik besloot hij om zijn leven aan de muziek te wijden. Op 14-jarige leeftijd begon hij zijn studies aan het Ural Music College en nam hij een jaar lang deel aan wedstrijden. Op een van deze concoursen kreeg hij tijdens een masterclass een uitnodiging om aan het Koninklijk Conservatorium Antwerpen bij Hans de Jong te komen studeren. Bijgevolg verhuisde hij in 2019 naar Antwerpen en begon er zijn studies. Hij voltooide zijn bachelor en studeert nu verder aan het Koninklijk Conservatorium Brussel in de klas van Simon Diricq.

Gabriel Dias werd geboren in het stadje Guimarães in het noorden van Portugal. Hij begon muziek te studeren in de lokale muziekschool toen hij 11 jaar oud was. Twee jaar later begon hij met saxofoon in de professionele school ARTAVE. Gabriel nam deel aan verschillende masterclasses bij prestigieuze leraren, zoals Mariano Garcia, Antonio Felipe Belajar en Claude Delangle. In 2021 werd hij toegelaten aan het Koninklijk Conservatorium Brussel in de klas van Simon Diricq, waar hij thans studeert.

Jurij Bregar werd op 18 november 2000 geboren in Ljubljana. Hij begon er op zesjarige leeftijd met saxofoon bij professor Lev Pupis in de OE Music School. Na het voltooien van het basisonderwijs ging hij les volgen aan het Ljubljana Music and Ballet Conservatory, de eerste twee jaar bij Matjaž Drvenšek, de volgende twee jaar bij Jan Gričar. Dankzij deze laatste kon hij zijn opleiding voortzetten aan het Koninklijk Conservatorium Brussel bij Simon Diricq en Pascal Bonnet. In 2022 behaalde hij met succes zijn bachelordiploma. Thans volgt hij een masteropleiding. Jurij heeft deelgenomen aan talrijke muziekfestivals en concerten. Hij deelde het podium met wereldberoemde musici en trad op als solist en in kamermuziekensembles. Hij neemt regelmatig deel aan masterclasses met erkende musici in Europa.

Michał Nowak werd geboren in 1998 in Gostyń, Polen. Hij studeerde bij Dorota Samsel in de General Secondary Music School II Jadwigi Kaliszewskiej in Poznań (2012-2017) en bij Christian Wirth aan het Conservatoire Maurice Ravel in Parijs (2017-2019). Op beide plaatsen beëindigde hij zijn studies met de hoogste onderscheiding. Thans hij student in de klas van Simon Diricq aan het Koninklijk Conservatorium Brussel.

Michał Nowak is laureaat van onder andere het Concours Européen ClariSax in Valenciennes (eerste prijs, 2013) en de International Saxophone Competition Wrocław (eerste prijs, 2019). Hij nam deel aan talrijke masterclasses onder leiding van bekende professoren zoals Claude Delangle, Vincent David, Daniel Gauthier, Arno Bornkamp en Lars Mlekusch. Hij trad ook op in verschillende concertzalen in Europa, zoals het Auditorium van de Adam Mickiewicz University in Poznań en het Muziekinstrumentenmuseum in Brussel.

12:15
the summer
music festival

MUSIQ³
CHANGEZ D'AIRS
MusiQ3 soutient
Les Midis Minimes
Suivez l'actu des festivals de l'été sur Musiq3 !
Infos et programmes sur www.musiq3.be.

rtbf.be Aussi sur rtbf.be

La 1ère SUR rtbf.be
Ecoutez nos podcasts et évadez-vous !
Suivez-nous en radio FM, DAB+, lapremiere.be et aussi sur [Facebook](#) [Twitter](#)

rtbf.be

'Bozar all over
Save the date × Opening week
13 → 17 Sept.'23
the P(a)lace'
.be INP PARIS FORTIS national lottery LE SOIR le Vif De Standard Klaar knack

BRUZZ YOU ARE THE CITY
ABONNEER JE NU GRATIS OP BRUZZ.BE/ABONNEMENT
BRUZZ houdt je op de hoogte van alles wat er gebeurt in Brussel.

LE PAIN QUOTIDIEN
Rue des Sablons 11 - 1000 Bruxelles
T. 02 513 51 54 sablon@lepainquotidien.be
Ouvert 7/7: semaine 7h à 19h et weekend 8h à 19h
www.lepainquotidien.be

Boulangerie & Restaurant
Petit-déjeuner - Brunch - Lunch - Pâtisserie

CAFÉ DES MINIMES
60 Rue des Minimes - 02 789 83 92 - www.cafeedesminimes.com

Restaurant et bar culturel
Situé entre les quartiers des Marolles et du Sablon, le Café des Minimes offre un espace où il fait bon se détendre. Les produits locaux et de saison sont mis à l'honneur et les boissons ont été sélectionnées avec une attention particulière. Nos vins sont tous naturels tandis que nos bières sont issues de micro-brasseries.
*sur présentation de ce programme, un café vous sera offert le jour du concert.

OPUS 3

Présidente/ Voorzitster
Patricia Bogerd

Administrateurs/Beheerders
Martine D. Mergeay
Valérie Cardon
Claude Jottrand
Geert Robberechts
Quentin Bogaerts

Direction artistique /
Artistiek directeur
Arts/Scène Production
Bernard Mouton

Presse & communication/
Pers & communicatie
Be Culture
info@beculture.be

Design
Aline Baudet
alinebaudet@gmail.com

REMERCIEMENTS / DANKWOORD

Opus 3 remercie tous ceux qui ont collaboré à la réalisation de cette 37e édition du Festival Midis-Minimes /

Opus 3 dankt van harte allen die hebben bijgedragen tot de realisatie van het 37ste Festival Midis-Minimes

La Fédération Wallonie-Bruxelles, Direction générale de la Culture, Service de la Musique

La Ville de Bruxelles / de Stad Brussel

Le/het Koninklijk Conservatorium Brussel

La Boîte à Musique

RTBF-Musiq3 - RTBF-La 1ère - BRUZZ

Le Pain Quotidien

Le Café des Minimes

Les Petits Oignons

